

Советин Союзин Героймуд

350 джилни эргид улан з а л а т а хальмгуд эврә сән дураp Арәсән медлд ордж түшнәси нааран, оли келн-әмтнлән ах-дү болдж иньглад, орс ахан дахдж өдр эндр күртл тед-нлә нег ухата, нег күцлтә йовна.

Эн джилмүдин эргид кедү дакдж Арәсәггән харсдж, орс манггьдуга-ла ээм-ээмән харгьулдж, нерән гар-гьдж хальмгуд ноолдсн болхв?

...1941-ч джил. Немшин фашистир мана Төрскнүр дәврәд, оли келн-әмтнә байрта джиргьлиг таслдж, цецгрси өнр ори-нутгимли эзлхәр седв. Эн саамд Төрскнәм үрдүд эв-рәннә элдв сәәхи джиргьлән харсдж, өшәтнә өмнәс боссмн. Оли келн-әмт-нләггән ах-дү болсн хальмгин көвүд-күүкд гартан бу, зер-зев авч, анди фашизмнн өмнәс сөрлцдж ноолдад, баатр үрднә нерән туурулсмн...

Н-ск дивизин командир-генерал Баснә Бадминович Городовиков Төрс-скән харсгч дәәнә джилмүдт нернә туурч, зөрмг йовларн цергтән үл-гүр болдж ноолдад, Советин Союзин Герой нер зүүсмн.

Тенг голин эрг деер Хальмг мөртә цергин сержант Эрдни Деликов өшәг-нә бомб хойр көлинә таслсн бийнә, хортна кесг танксинә хамх цокад, „Хальмг күн хәрү зулдж гардми биш“ гиггәд, әмән гартлан фашист-риг өөрдүлл уга ноолдсмн. Эн баатр бас Советин Союзин Герой нер зүү-лә.

Көк тенгсин загьсчин көвүн сер-жант Манджин Лидж Днепр гол гатл-лгьнд күчр зөрмг йовдл гаргьсмн. Эн гол гатлхд понтон деер сумн, зер-зев, штаб ачгдсмн. Церг бас йовла.

Голин тал дунд чирдж йовх катерд с умн тусад, шатад, урсхлар понтон тал кннsv. Тингхлә Манджин Лидж

Днеприн книтн уснд гәрәддж бууггәд, катерин буксир чавчдж таслад, кнн-с-кәд, улм цааран усчдж, тер эргд га-рад понтониг татдж авад, түрүн бо-лдж тован тосхдж, дәврджәх немши-риг күүчсмн. Эн бас Советин Сою-зин Герой болв.

Сержант Басанов Баатр ганцарн дала немширлә зөрлцв. Болв эн әәси уга. Эн дәәнд ацата дөрви машиг шатаггәд, 25 гар хортна салдсмудиг генералтаггьинә алад, штабин дала нуувчин цааг буладж авб. Тингхдән сумнә чиләд, өшәтнә бий талан хайси гранатиг хагьртнә шүүрч, хәрү хайдж тедниг күүчсмн. Тегәд Сове-тин Союзин Герой нер авла.

Лейтенант Хөчнев Бембль Манджи-евич Улан Туг боли Александр Нев-скийин ордентә гвардейск 11-ч Седлецк мөртә цергин полкин взво-дин командир билә. Бембль взводарн хортиг генткн дәврдж цокад, күүчәд гарад одг билә! Нег дакдж өшәтнә хойр взводур дәврәд, 39 күүггьинә алад, долаггьинә кел бәрәд, 4 пуле-метинә буладж авб...

1945 джилни апрелин 30. Хафаллен-дишергроссер—Хаупт каналур дәв-рәд, түрүн болдж взводарн гатлад, нег бичкн газрт батрдж авчкад, те-рүнәси наадк цуг гол чидлән гатлх-днә нк дөнә болла.

Взвод хортна Бредиков пун-кт эзләд, 60 гар салдс алад, 10 ДОТ боли ДЗОТ уга кедж, 13 салдс кел бәрлә. Эн зөрмг баатр бас Советин Союзин Герой нер зүүлә. Советск Союзин Герой—хальмгудин нер-динә цааранднә чигн келдж болхмн.

Иингдж хальмгин үрдүд Төрскән харсгч дәәнд зөрмг-кевәр ори-нутган, эврәннә байрта сәәхи джиргьлән фашизмәс харсдж нерән туурулсмн.

Т. ОТЕЛЬДАНОВ.